

EXAMENSARBETE

Våren 2010

*Sektionen för Hälsa och Samhälle
Omvårdnad, kandidatnivå*

Faktorer som påverkar vårdpersonalens attityder gentemot patienter med självskadebeteende

Författare

Mikaela Jakob
Nergjivane Shala

Handledare

Irene Persson

Examinator

Vanja Berggren

Faktorer som påverkar vårdpersonalens attityder gentemot patienter med självskadebeteende

Författare: Mikaela Jakob och Nergjivane Shala

Handledare: Irene Persson

Litteraturstudie

Datum: 100608

Sammanfattning

Bakgrund: Självskadebeteendet betraktas som ett folkhälsoproblem vilket har uppmärksammats mer på senare tid. Vårdpersonal möter denna patientgrupp inom olika vårdenheter då patienter med självskadebeteende kommer in på akutmottagningar för skador de vållat själv. **Syftet** var att beskriva faktorer som påverkar vårdpersonalens attityder gentemot patienter med självskadebeteende. **Metod:** Studien gjordes som en litteraturstudie där datainsamling genomfördes i databaserna Cinahl och PsycINFO. En granskning gjordes av sju artiklar som svarade på studiens syfte. **Resultat:** Betydande faktorer visade att vårdpersonalen yttrar olika emotionella uttryck så som frustration och medkänsla i kontakt med patienter med ett självskadebeteende, och andra avgörande faktorer som påverkar vårdpersonalens attityder, vilket kunde vara brist på tid och otillräcklig kompetens. **Diskussion:** För att kunna förstå denna patientgrupp bör underliggande faktorer belysas, vilket kan då påverka vårdpersonalens attityder gentemot patienter med självskadebeteende. **Slutsats:** Det finns ett behov av att identifiera faktorer som skapar negativa attityder inom sjukvården. Studier bekräftar att vårdpersonalen önskar ökad kompetensutbildning.

Nyckelord: Sjuksköterskors attityder, avsiktligt självtillfogade skador, vårdenheter

Factors which affect health professionals' attitudes towards patients with self-injury behavior

Author: Mikaela Jakob och Nergjivane Shala

Supervisor: Irene Persson

Literature review

Date: 100608

Abstract

Background: Self-injury regarded as a public health problem which has attracted attention more recently. Caregivers face this group of patients in different care units where patients with self-injury come into the emergency room for injuries they caused themselves. **Aim:** The aim was to describe factors that affect nursing staff attitudes to patients with self-injury. **Method:** The study was done as a literature in which data collection was conducted in the databases Cinahl and PsycINFO. An examination was made of seven articles that responded to the study purpose. **Results:** Significant factors revealed that caregivers respond different emotional expressions as frustration and compassion in contact with patients with a self-injury, and other crucial factors that influence health professionals' attitudes, which could be a shortage of time and insufficient skills. **Discussion:** In order to understand this population should be highlighted underlying factors, which may then affect the health professionals' attitudes towards patients with self-injury. **Conclusion:** There is a need to identify factors that create negative attitudes in health care. Studies confirm that nursing staff would increase skills training.

Keywords: Nurses' attitudes, deliberate self-harm, care units

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BAKGRUND	4
SYFTE	7
METOD	7
RESULTAT	9
Medkänsla	9
Frustration.....	10
Brist på tid och resurser.....	11
Avsaknad av tillräcklig kompetens.....	12
DISKUSSION	13
Metoddiskussion	13
Resultatdiskussion.....	14
Slutsats.....	15
REFERENSER.....	117

Bilaga 1 Sökschema för datorbaserad litteratursökning

Bilaga 2 Artikelöversikt

BAKGRUND

I dagens samhälle har självskadebeteendet uppmärksammats mer än tidigare. Det är i första hand tonårsflickor som har ett destruktivt beteende. Det har visat sig vara en av de fem främsta orsakerna till inläggning på akutmottagning för kvinnor och män. En studie som gjordes i Australien visade att ca fyra % av befolkningen hade ett självskadebeteende (McAllister et al., 2002). Uppmärksamheten av självskadebeteende har ökat i länder som Sverige och USA, där forskare i USA anser att självskadebeteende idag är ett folkhälsoproblem (Socialstyrelsen, 2004).

Patienter med självskadebeteende kommer in på akutmottagningar för upprepade skador som kan vara att de slår sig själv, rispar sig, sliter av hår eller förorsakar sig yttre eller inre skador med hjälp av kemikalier, föremål etc. En studie visade att förgiftning var den vanligaste formen av självskadebeteende (Hawton et al., 2000). Vanliga självdestruktiva handlingar är ofta hudskärningar eller hudbränning (Socialstyrelsen, 2004). Många gånger känner dessa patienter sig livlösa, känslolösa, vill skrämmas eller dra till sig uppmärksamhet, och framkallar därför smärta genom att skada sig själv för att känna att dem lever (Lökenstgard, 2008). Att vålla skador på kroppen är inget nytt fenomen, i vissa kulturer har detta varit ritualiserat. Att skada sig själv beskrivs som ett sätt att visa att personen önskar må bättre (Favazza, 1996). Personer med självskadebeteende försöker ofta dölja sitt beteende för sin omgivning då detta kan betraktas som en skam för omvärlden. Det är dessutom viktigt att poängtera att det kan finnas ett stort mörkertal, då endast en liten del av dessa söker hjälp inom vården. Många som skadar sig själv kan även uppleva en självmordsbenägenhet och kan tidigare ha gjort självmordsförsök (Allen, 1995). Enligt socialstyrelsen är självskadebeteendet ofta kopplat till diagnosen borderline personlighetsstörning (Socialstyrelsen, 2004).

Uttalanden från patienter med denna typ av självskadebeteende förklarar varför de ofta möts av starka känslomässiga reaktioner från andra, både familj, omvårdnadspersonal

och andra professionella yrken. De starka känslor som patienter förmedlar resulterar att de ofta bemöts bristfälligt när de vänder sig till professionell hjälp (Allen, 1995).

"I need to see blood, and for other people to see me bleed. That's my way of showing that I'm trying to get rid of the badness in me." "I hate my body, and don't feel as if it belongs to me. When one person had finished using it another took over. I hurt my body because I hate it." (Allen, 1995. s.1).

Vårdpersonal möter allt oftare patienter med självskadebeteende inom hälso- och sjukvårdens olika vårdinrättningar, främst på akutmottagningar (Socialstyrelsen, 2005). Arnolds (1994) gjorde en undersökning på kvinnor med självskadebeteende och kom fram till att 69 % av dessa kvinnor var missnöjda med akutmottagningens behandling. Detta resultat stöds av andra studier (Pembroke et al., 1998, McAllister et al., 2002). Patienter med självskadebeteende kan uppleva att vårdpersonal på en akutmottagning ofta kan prioritera akuta fall och patienter kan även upplevas som lägre prioriterade (McAllister et al., 2002). Pembroke et al., (1998) och McAllister et al., (2001) påpekade att patienter med självskadebeteende som behandlas på akutmottagning kan uppleva att de ofta får vänta, blir ignorerade, får fördömande kommentarer och personalen kan uppleva dem som påfrestandet (a.a.). Ryan et al. (1998) betonade i sitt resultat att patienter med självskadebeteende kan upplevas som störande av vårdpersonal på en akutmottagning. Detta kan vara en bidragande faktor till varför det finns ett stort mörkertal, då patienter inte vågar söka professionell vård (a.a.).

World Health Organisation (WHO, 2000) utarbetade en kompetensbeskrivning för sjuksköterskor. Sjuksköterskan ska enligt den ha en helhetssyn och ett etiskt förhållningssätt gentemot patienten. Detta innebär bl.a. att sjuksköterskan ska ha en värdegrund som är baserad på en humanistisk människosyn, och dessutom kunna hantera känsliga uppgifter korrekt enligt författningar och riktlinjer (Hälso- och sjukvårdslag, 1982:763). Det är viktigt att som sjuksköterska kunna ta viktiga beslut, reflekterar och kunna utöva aktuell forskning gällande omvårdnad, dessutom förstå och kunna se den sociala aspekten av sitt yrke (Kim, 2000). Vårdpersonal har en

gemensam uppfattning om att självskadebeteendet har ökat i utsträckning och därmed behövs mer kunskap inom detta område (Socialstyrelsen, 2004).

Känslor som kopplades samman med attityder till patienter med självskadebeteende kunde vara rädsla, hjälplöshet och frustration. Det har påvisats att sjuksköterskor kan bära på tunga känslor som kan bli en börda för dem (Wilstrand et al., 2007) och dessa faktorer kan leda till att sjuksköterskan inte ger patienten den vård som krävs (McAllister et al., 2002).

SYFTE

Syftet var att beskriva faktorer som påverkar vårdpersonalens attityder gentemot patienter med självskadebeteende.

METOD

Design

En litteratursökning gjordes i databaserna Cinahl och PsycINFO. Sökord för databassökning som användes var Thesaurustermer. Sökorden var: Attitudes*, attitudes, professional, staff, staff perceptions, emergency, self-harm, nurses*, nurse, selfharm och experiences. Det gjordes dessutom en manuell sökning av vetenskapliga artiklar som gav ytterligare fem artiklar. Artiklar som användes till resultatet redovisas i bifogat sökschema, se bilaga 1. Samtliga artiklar redovisas i artikelöversikten, se bilaga 2. Studien var en litteraturstudie som utgick ifrån ett allmänt perspektiv med en kvalitativ ansats (Friberg, 2006). Genom denna ansats kommer arbetet att beskriva faktorer som påverkar vårdpersonalens attityder gentemot patienter med självskadebeteende.

Urval och litteratursökning

Inklusionskriterier: Gällande problemområdet självskadebeteende inkluderades skador så som att bränna sig, skära, rispa eller tablettintoxikationer. Artiklarna innefattade sjuksköterskans attityder till patienter med självskadebeteende från olika vårdenheter så

som psykiatrisk vård och somatisk vård. Patienterna kunde vara barn, ungdomar och även vuxna. Artiklar som söktes var publicerade mellan åren 1994-2010. De var skrivna på engelska och var vetenskapliga. Artiklar som hittades om patienter med självska debeteende och patienter som utövat försök till självmord i samband med psykotiska upplevelser har dessutom använts i studien.

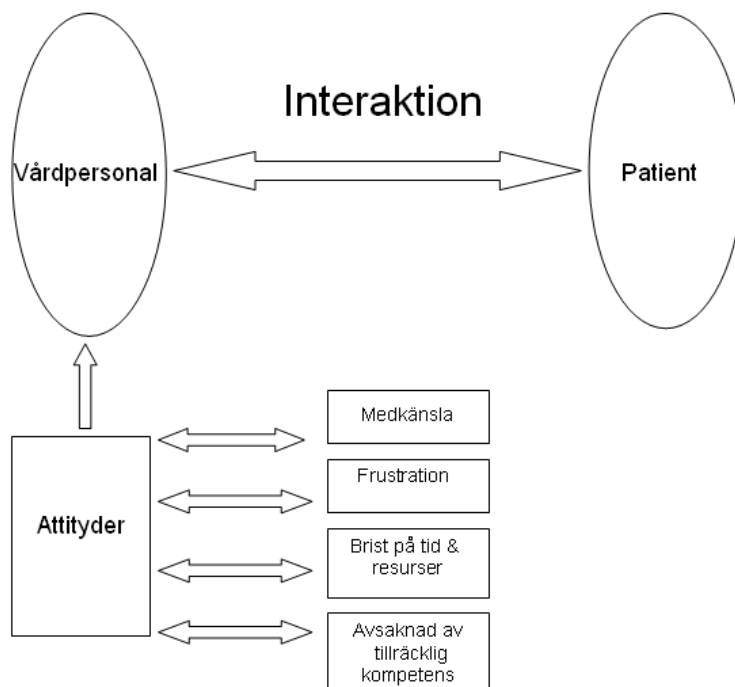
Exklusionskriterier: Artiklar valdes bort som inte var vetenskapliga och litteraturstudier. Sökordet suicide attempted valdes att exkluderas vid insamling av data.

Tillvägagångssätt och analys

Artiklarna granskades kritiskt och därefter gjordes en artikelöversikt, se bilaga 2. Till resultatet hittades 12 artiklar varav sju användes då det svarade på studiens syfte. En kvalitetsbedömning av artiklarna gjordes enligt Fribergs (2006) modell. De artiklarna som var relevanta till denna studie valdes att användas och artiklar som hade låg validitet och var irrelevanta uteslöts (Forsberg & Wengström, 2003). Till denna studie användes Polit och Becks (2006) modell för analys av studiens valda vetenskapliga artiklar. Modellen kan användas som grund för ett kritiskt synsätt gällande val av artiklar. Utifrån modellens konstruktion analyserade båda författarna artiklarna enskilt och därefter gjordes en sammanfattning av valda artiklar. Författarnas motivering till val av modell var för att kunna utveckla praktisk användning av aktuell forskning. Metodbeskrivningen som valdes hade en utförlig design av litteraturöversikten på så vis att data omvandlas till mindre och mer användbara enheter, som enligt Polit och Beck ska ge en överblick och även skapa struktur över insamlad data (Polit & Beck, 2006).

RESULTAT

Författarna fick fram fyra faktorer som påverkade vårdpersonalens attityder.

I figur 1 presenteras en översikt av resultatet om vilka faktorer som påverkar vårdpersonalens attityder gentemot patienter med självskaðebeteende

Medkänsla en faktor som påverkar attityder hos vårdpersonalen

Vårdpersonal som kommer i kontakt med patienter som försökt begå självmord kan känna sorg för dessa personer (McCann et al., 2007). I en studie bland vårdgivare till ungdomar som avsiktligt skär sig själva visade att ca 20 % av vårdgivarna i undersökningen rapporterade att de var oroliga för sina patienter (Crawford et al., 1998). Enligt Anderson (2003) visade sjuksköterskor och läkare förståelse för att detta kan vara ett sätt att uttrycka känslor hos en del unga människor och att självskaðebeteende har varit ett sätt att hantera sina problem (Anderson et al., 2003). En studie som gjordes på en psykiatrisk mottagning visade sig ha en mer positiv attityd till att arbeta med denna patientgrupp, vilket i sin tur ger engagemang på en vårdnivå där oordning och särskilda svårigheter är mer accepterat (Treloar & Lewis, 2008).

Frustration en faktor som påverkar attityder hos vårdpersonalen

När patienterna befinner sig vid en akutmottagning upplever vårdpersonalen känslor som frustration i form av: ilska, rädsla och hjälplöshet (Anderson, 2003 & McCann et al., 2007). Vårdpersonalen kan även uttrycka negativa attityder p.g.a. att det kan upplevas som svårt att hantera dessa patienter och brist på emotionellt stöd som kan ge upphov till känslor som skuld, skam och misslyckande (McCann et al., 2007). Vårdpersonal som arbetar på akutmottagningar träffar många gånger patienter med självskadebeteende och där personalen kan känna osäkerhet, missnöje eller frustration i kontakt med dessa patienter (Treloar & Lewis, 2008). I en studie beskriver en sjuksköterska sin frustration i arbetet med unga personer med självskadebeteende.

“I think it is more a feeling inside which you see and just mull over and then not worry about it but at the time it’s like well I have done this and that is all I can do. I can’t do anymore. It is also on their part—you get frustrated. Because they just don’t take your help when you’re offering it—and you think well, ‘listen to me I am trying to help you I am trying to give you these opportunities but you don’t want them’” (Anderson et al., 2003. s. 5)

Anderson (2003) visade i sin undersökning att vårdpersonalen i vissa fall kunde låta patienter med självskadebeteende vänta längre på behandling än nödvändigt. Personalen kunde även uttrycka tydliga känslor som frustration, ilska, rädsla och hjälplöshet. I en studie beskrevs att vårdpersonalen ansåg att arbetet med ungdomar som skadade sig själva, var en av de mest frustrerande delar av deras arbete som vårdpersonal. Det berodde på att de ansåg att dessa unga människor hade hela livet framför sig och att det måste finnas något i deras liv som var positivt. Sjuksköterskor som arbetade med psykisk hälsa intervjuades och de skrev att det fanns en frustration i arbetet med unga personer som hade ett självskadebeteende, och att detta upprörde personal på enheten. Resultatet i studien visade att sjuksköterskorna ansåg att självskadebeteendet var ett allvarligt problem och de var medvetna om att detta kunde leda till självmord. Samtliga respondenter i studien visade även osäkerhet vad gällde självskadebeteende, särskilt då

självordsförsök som ett medel för att få sympati (McCann et al., 2007). En annan studie som gjordes i Australien visade liknande resultat (Slaven & Kisely 2002). Treloar och Lewis (2008) ansåg att vårdpersonal som arbetade med patienter med ett självska debeteende kunde visa känslor som frustration på deras oförmåga att bota patienten, eftersom dessa patienter ofta återkom med liknande skador trots medicinsk behandling. I en studie fann man att 80 % av de äldre sjuksköterskorna och 78 % av de yngre sjuksköterskorna hade hört påstående från vårdpersonal om patienter med självska debeteende. Ett av dem lyder:

“Why does he never do it right and save us a lot of trouble” (Mc Laughlin 1994, s. 5)

Brist på tid och resurser, faktorer som påverkar vårdpersonalens attityd

McLaughlin gjorde en studie i Storbritannien och visade i sitt resultat att läkare och sjuksköterskor upplevde att de inte hade tillräckligt med tid och resurser för att förbättra sina relationer med ungdomar som hade ett självska debeteende. I Mc Laughlins (1994) studie rapporterade personalen nedsättande kommentarer om att patienter med självska debeteende kräver mer ekonomiska insatser och mer tid. Anderson et al., (2003) intervjuade sjuksköterskor som arbetade med psykisk hälsa där de uttryckte problemet med att inte kunna erbjuda lämplig vård.

“In all settings, from family college settings whatever setting they are in lack of understanding lack of time lack of communication I know it’s quite an adolescent choice...but you are losing that quality time”(a.a, s.5)

I samma studie uttrycker en annan sjuksköterska:

“This department isn’t conducive to being able to talk to them (young people) in private. Nowhere is very private to talk and because you are very busy—there is very limited nurses. You haven’t got time, you have got different

priorities elsewhere—you don't give that child justice and an opportunity to talk" (a.a, s .5)

Avsaknad av tillräcklig kompetens en faktor som påverkar attityder hos vårdpersonalen

Enligt McCanns studie påvisades att flera av vårdpersonalen som arbetade på en akutmottagning inte alltid har utbildning att vårda patienter med självska debeteende. Vårdpersonalen kunde uppleva att interaktionen mellan vårdpersonal och patienter med självska debeteende kunde betraktas som svåra och missförstådda. Många ansåg sig inte vara förbereda för att bedöma patienter med psykiska problem som i detta fall patienter med självska debeteende (McCann et al., 2007). I en studie förklarade en av sjuksköterskorna att hon arbetar med pediatrik vård, och ansåg inte att unga människor med ett självska debeteende var lämpliga som patienter på en medicinsk vårdavdelning, eftersom personalen på avdelningen inte var utbildade för att kunna hjälpa barn som befann sig i denna typ av situation (Anderson et al., 2003). 42 % av vårdpersonalen i en undersökning ville ha utbildning om självska debeteende Bland ungdomar. Många konstaterade att de inte hade någon eller mycket lite utbildning om självska debeteende bland ungdomar. Slutenvårdsenhet och icke-psykiatrisk personal definierade utbildningsbehovet i form av: Akut omhändertagande av instabila situationer, och kommunikation med patienter med ett självska debeteende (Crawford et al., 1998). Vårdpersonalen kunde känna brist på kompetens och senare känslor av att inte "räcka till" för dessa ungdomar (Anderson et al., 2003). Enligt Patterson et al., (2007) kunde sjuksköterskor uppleva att de hade blandade känslor för patienter med självska debeteende så som empati, maktlöshet och frustration. Det påpekades även att attityder till patienter som har ett självska debeteende inte alltid behöver vara enbart positiva eller negativa, snarare att det kan variera från person till person (a.a.).

DISKUSSION

Metoddiskussion

Motivering till denna litteraturstudie var att författarna hade ett intresse för ämnet och ville då fördjupa sig ytterligare. Efter insamlad data hittades ett flertal studier som visade att vårdpersonal tenderar till att ofta ha en mer negativ inställning till patienter med självska debeteende. Författarna till denna studie valde då att analysera ett flertal artiklar som svarade på studiens syfte kring olika faktorer som inverkar på vårdpersonalens attityder till denna patientgrupp. Sökord på svenska letades upp och översattes till engelska MeSH-termer. Dessa engelska sökord användes på två olika databaser för att hitta data som var relevant till studien. Några av artiklarna som användes till studiens resultat var återkommande i databaser men endast den första sökningen skrevs in i sökschema och artikelöversikt. Vid sökning i databaser avgränsades sökning; artiklarna skulle vara vetenskapliga, endast skrivna på engelska och mellan åren 1994- 2010. Anledningen till att flera artiklar mellan åren 1994-1999 användes som insamlad data var för att de ansågs relevanta till studien genom att de då svarade på syftet. Genom denna avgränsning kunde författarna precisera sökningen. Vid sökning av data gjordes en avgränsning och på så vis kunde sökningen preciseras. De engelska sökorden användes på två olika databaser för att hitta data som var relevant för studien. Efter insamlad data analyserades de valda artiklarna enskilt av författarna och därefter gjordes en sammanfattning av analyserad data. Detta för att öka trovärdigheten i studien, minska feltolkningar och minska influering av författarnas förförståelse. Artiklarna kunde både vara kvantitativa och kvalitativa, och var från länder så som Nord Irland, Australien och Storbritannien. Studiens resultat kan ha feltolkats då engelska inte är författarnas förstaspråk. Enligt författarna kunde flera sökord på engelska ha kombinerats annorlunda för att hitta ytterligare användbara artiklar som svarade på studiens syfte. Författarna anser att flera artiklar kunde ha använts från fler länder. Detta för att kunna ge ett större helhetsperspektiv och på så vis öka överförbarheten av denna studie.

Resultatdiskussion

Syftet var att beskriva faktorer som påverkar vårdpersonalens attityder gentemot patienter med självskadebeteende. Våra centrala fynd var medkänsla -, frustration -, brist på tid och resurser; faktorer som påverkar attityder hos vårdpersonal. Författarna till denna studie valde att diskutera två av fynden: Känslor -, och avsaknad av tillräcklig kompetens - faktorer som påverkar vårdpersonalens attityder till patienter med självskadebeteende.

Relativt få studier har utförts för att ta reda på faktorer som påverkar vårdpersonalens attityder gentemot personer med självskadebeteende. Det bör tas upp hur viktigt problemet är och hur lätt missuppfattningar uppstår om patienter med självskadebeteende, särskilt när det kommer till dem som försöker ta självmord upprepade gånger (Crawford et al., 2002).

Malone (1996) ansåg att vårdpersonalen ofta tenderade att känna att det inte gjorde annat än bara behandlade symtomen hos patienter med självskadebeteende. Dower et al., (2000) menar att särskilda åtgärder måste införas på akutmottagningar så som att förstärka utbildningsberedskapen för att motverka osäkerhet hos vårdpersonal. Smith belyser att vårdpersonalen ansåg att patienter med självskadebeteende hade olösliga problem vilket gjorde att de valde att distansera sig från patienten (Smith, 2002). Det är viktigt att vårdpersonalen har en mer fokuserad yrkesutbildning och djupare förståelse av komplexiteten med självvållande skador och mer terapeutisk kunskap vid nödsituationer med patienter som skadar sig själv. Detta kan då leda till minskade emotionella uttryck så som frustration och medkänsla. Genom att vårdpersonalen är mer medvetna om sina känslor och försöker hålla mötet med patienten professionellt. Detta kan i sin tur ge mer tid åt varje patient med självskadebeteende och därmed minska de faktorer som påverkar att negativa attityder förekomma på en akutmottagning. Vårdpersonalen kan lättare förhålla sig professionellt genom att vara medveten om sin attityd till en viss patientgrupp och vilka faktorer en attityd påverkas av. Att vårdpersonal har negativa attityder gentemot patienter med självskadebeteende kan ha flera grundläggande orsaker. En orsak kan vara att vårdpersonalen kunde känna rädsla för denna patientgrupp då de oftast tyckte att de saknade tillräcklig kompetens.

Detta förstärker vårdpersonalens osäkerhet av att kunna ge den vård som patientgruppen kräver.

Vårdpersonalen beskrev att patienter med självskadebeteende krävde specialvård av experter som ska kunna prata, lyssna och motivera till upprättande i mötet (Anderson et al., 2003). En studie visade att vid nödsituationer kunde avdelningens sjuksköterskor anse att patienter som kommer in med skador på kroppen som de orsakats på egen hand, bör tas hand av ett psykiskt hälsoteam för att de ansåg sig ha mindre kunskap om denna patient grupp. I samma studie ansåg det psykiskt hälsoteamet att de var dåligt rustade för att arbeta i akutmottagningar med patienter med självskadebeteende (Multicultural Mental Health Australia, 2000). Korta pedagogiska föreläsningar kan dessutom göra nytta vid kontakt med denna patientgrupp Crawford et al., (1998) fann att vårdpersonal redan efter en timmes pedagogisk undervisning var mer benägna att göra korrekta bedömningar. En studie visade att en mer stödjande attityd fanns hos sjuksköterskor som hade en utbildning i självskadebeteende (McCann et al., 2007). Det är viktigt att vårdpersonalen är utbildade för att utföra en grundlig riskbedömning och nödtåtgärder vid kontakt med patienter som skadar sig själv. Det visade att behovet fanns till att utbilda alla personalgrupper med särskild vikt på att kunna ge tillräckligt stöd, regelbunden övervakning och bättre förbindelser mellan patienterna och de psykiatriska tjänsterna. Återigen bekräftas av en annan studie behovet att ge akutpersonal tillgång till högre utbildning och förbättra insatser och terapeutisk kompetens. Utbildning gjorde att de negativa attityderna minskade (Morgan et al., 1996, Samuelsson & Åsberg, 2002), vilket kunde leda till en förbättrad standard på den psykosociala bedömningen av patienter med självskadebeteende på en akutmottagning (Crawford et al., 1998, McDonough et al., 2003).

Slutsats

Författarna till denna litteraturstudie anser att det tydligt finns behov av att identifiera faktorer som påverkar vårdpersonalens attityder till patienter med självskadebeteende p.g.a. otillräcklig forskning. I nuvarande studie rekommenderas av några författare att en läroplan ska finnas tillgängligt för vårdpersonal, som innehåller uppgifter och

riktlinjer som guidar till att utveckla ett förtroende, skapa med patienter med självskadebeteende och även öka kännedom om rättsliga och bestämmelser, som kan användas för att förbättra vård och minska faktorer som påverkar negativa attityder hos vårdpersonal (Deiter och Pearlman 1998). Även ny forskning kan behövas för att utveckla vårdpersonalens kompetens och ytterligare studier som belyser faktorer som skapar negativa attityder till patienter med självskadebeteende. Genom att vårdpersonalen är medvetna om faktorer som påverkar deras attityder kan en ökad förståelse uppnås, och en förbättrad interaktion mellan patienter och vårdpersonal. Att använda sig av en läroplan med bestämda riktlinjer kan innebära att vårdpersonal sparar tid samt resurser, och därmed kan patienter med självskadebeteende få en bättre vård och ett trevligare bemötande av vårdpersonal.

REFERENSER

Arnold, L. (1994) *Understanding Self-Injury*. Bristol Crisis Service for Women, Bristol.

Allen, C. (1995). *Helping with deliberate self-harm: Some practical guidelines*. Journal of Mental Health, Vol. 4, 243-250

Anderson, M; Standen P & Noon, J (2003). *Nurses' and doctors' perceptions of young people who engage in suicidal behaviour: a contemporary grounded theory analysis*. International Journal of Nursing, 587–597

Crawford, M., Turnbull, G. & Wessely, S. (1998) *Deliberate self harm assessment by accident and emergency staff – an intervention study*. Journal of Accident and Emergency Medicine 15, 18–22.

Crawforda, T; Geraghty, W; Street, K & Simonoff, E (2003). *Staff knowledge and attitudes towards deliberate self-harm in adolescents*. Journal of Adolescence 26, 619–629

Deiter, P. & Pearlman, L. (1998) *Responding to self-injurious behavior*. In Emergencies in Mental Health Practice: Evaluation and Management (Kleespies P. ed.), The Guilford Press, New York, pp.235–257.

Favazza, A. (1996). *Bodies under siege: Self-mutilation and body modification in culture and psychiatry* (2nd ed.). Baltimore: John Hopkins University Press.

Friberg, Febe (red.) (2006). *Dags för uppsats: vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. Lund: Studentlitteratur

Forsberg, C., & Wengström, Y. (2003). *Att göra systematiska litteraturstudier*. Stockholm: Natur och Kultur.

Hawton, K., Fagg, J., Simkin, S., Bale, E., & Bond, A. (2000). *Deliberate self harm in adolescents in Oxford, 1985-1995*. *Journal of Adolescence*, 23 (1). 47-55.

Hälsa- och sjukvårdslag (1982:763) Tillgänglig:

<<http://www.riksdagen.se/webbnav/index.aspx?nid=3911&bet=1982:763>> Hämtad: 100221, kl:18.20

Kim, Hesook Suzie (2000). *The nature of theoretical thinking in nursing*. 2. ed. New York: Springer

Løkensgard, Ingebjørg (2008). *Psykiatrisk vård och specifik omvårdnad*. Lund: Studentlitteratur

Malone, R. (1996) *Almost like family: emergency nurses and frequent flyers*. *Journal of Emergency Nursing* 22, 176–183.

McAllister, M., Creedy, D., Moyle, W & Farrugia C (2002) *Nurses' attitudes towards clients who self-harm*. *Journal of Advanced Nursing* 40, 578–586

McCann T; Clark E; McCnachie S & Harvey I (2007) *Deliberate self-harm: emergency department nurses' attitudes, triage and care intentions*. *Journal of Clinical Nursing* 16, 1704–1711.

McDonough S, Wynaden D, Finn M, McGowan S, Chapman R & Gray S (2003) *Emergency department mental health triage and consultancy service: an advanced practice role for mental health nurses*. *Contemporary Nurse* 14, 138–144.

McLaughlin, C., 1994. *Casualty nurses' attitudes towards to attempted suicide*. *Journal of Advanced Nursing* 20, 1111-1118.

Morgan HG, Evans M, Johnson C & Stanton R (1996) *Can a lecture influence attitudes to suicide prevention?* Journal of Research in Social Medicine 89, 87–90.

Multicultural Mental Health Australia (2000) *Youth at Risk of Deliberate Self Harm – YARDS Project*. Hämtad: < [http://www.mmha.org.au/mmha-products/synergy/Winter2000/TobinYARDS/?searchterm=Youth at Risk of Deliberate Self Harm](http://www.mmha.org.au/mmha-products/synergy/Winter2000/TobinYARDS/?searchterm=Youth%20at%20Risk%20of%20Deliberate%20Self%20Harm)> Datum: 100420, kl: 19.45

Patterson P; Whittington R & Bogg J (2007). *Measuring nurse attitudes towards deliberate self-harm: the Self-Harm Antipathy Scale (SHAS)*. Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing, 2007, 14, 438–445

Pembroke L., Smith A. & the National Self-Harm Network. (1998) *Minimising the Damage from Self-Harm: The Guide for Friends, Relatives & Advocates going with a Person who Self-Harms to an Accident & Emergency Department*. National Self Harm Network, London.

Polit, Denise F. & Beck, Cheryl Tatano (2006). *Essentials of nursing research: methods, appraisal, and utilization*. 6. ed. Philadelphia: Lippincott

Ryan M., Parle M. & Babidge N. (1998) *What precipitates deliberate self-harm? A cognitive behavioural formulation of attempted suicide presentations at an inner city hospital*. Australian Health Review 21, 194–211.

Samuelsson M & Asberg M (2002) *Training program in suicide prevention for psychiatric nursing personnel enhance attitudes to attempted suicide patients*. International Journal of Nursing Studies 39, 115–121.

Slaven J & Kisely S (2002). *Staff perceptions of care for deliberate self-harm patients in rural Western Australia*. Journal of rural health 10, 233-238

Smith, S.E. (2002). *Perceptions of service provision for clients who self-injure in the absence of expressed suicidal intent*. Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing, 9, 595-601.

<Socialstyrelsen. (2004). *Vad vet vi om flickor som skär sig?* Stockholm:

Socialstyrelsen.

<http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/10427/2004-123-41_200412341.pdf> Hämtad 100215, kl:17.10

Socialstyrelsen, 2005. Tillgänglig:
<http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/9879/2005-105-1_20051052.pdf> Hämtad 100215, kl: 16.00

Treloar A & Lewis A (2008). *Professional attitudes towards deliberate self-harm in patients with borderline personality disorder*. Australian and New Zealand Journal of Psychiatry; 42: 578-584.

Wilstrand, C., Lindgren, B.-M., Gilje, F., & Olofsson B. (2007). *Being burdened and balancing boundaries: a qualitative study of nurses' experience caring for patients who selfharm*. Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing, 14, 72-78.

World Health Organisation, (2000). *Preventing suicide. A resource for general practitioners*. WHO, Geneva.

Bilaga 1

Sökschema för datorbaserad litteratursökning

Datum	Databas	Sökord och boolesk operator (and, or, not)	Begränsningar	Typ av sökning (tex. fritext, abstract, nyckelord, MESH-term)	Antal träffar	Motiv till exklusion av artiklar	Utvalda artiklar
100410	Cinahl	Attitudes AND Self-harm	Peer reviewed, år 1997-2010, endast artiklar på engelska och AB	Abstract	27	Fel urvalsgrupp	Accident and emergency nurses' attitudes towards patients who self-harm
100501	Cinahl	Nurse AND attitudes AND self-harm	År 1994-2010, endast artiklar på engelska och AB	Abstract	2	Passade ej till syftet	Measuring nurse attitudes towards deliberate self-harm: the Self-Harm Antipathy Scale (SHAS)
100415	Cinahl	Attitudes AND Self-harm	Peer reviewed, år 1997-2010, endast artiklar på engelska och AB	Abstract	27	Fel urvalsgrupp	Attitudes towards suicide among nurses and doctors working with children and young people who self-harm
100420	PsycINFO	Self-harm AND emergency department	Peer reviewed, år 1994-2010, endast artiklar på engelska och AB	Abstract	48	Fel urvalsgrupp	Deliberate self-harm: emergency department nurses' attitudes, triage and care intentions
100420	PsycINFO	Staff AND attitudes AND self-harm	År 1994-2010, endast artiklar på engelska och AB	Abstract	20	Både kvantitativ och kvalitativ ansats.	Staff knowledge and attitudes towards

							deliberate self-harm in adolescents
100415	Cinahl	Emergency AND attitudes* AND Professional	Peer reviewed, år 1994-2010, endast artiklar på engelska och AB	Abstract	25	Passade ej till syftet	A review of health professional attitudes and patient perceptions on 'inappropriate'
100501	PsycINFO	Professional AND attitudes* AND self-harm	År 1994- 2010, endast artiklar på engelska och AB	Abstract	8	Fel urvalsgrupp	Professional attitudes towards deliberate self-harm in patients with borderline personality disorder.

Bilaga 2

Artikelöversikt

Författare Land År	Titel	Syfte	Urval Datainsamlingsmetod	Genomförande Analys	Resultat	Kvalitet
McCann, T; Clark, E; McConnachie , S. & Harvey I. Australia 2007	Deliberate self-harm: emergency department nurses' attitudes, triage and care intentions	Denna studie undersöker sjuksköterskor attityder gentemot patienter med självskaadebetende på en akutmottagning. Deras inställning och behandling undersöks till dessa patienter	Kvantitativ ansats. Frågeformulär användes.	Forskarna använde sig av Suicide Opinion Questionnaire (SOQ). Frågeformuläret delades in i fyra delar. 43 sjuksköterskor på en akutavdelning gav sitt svar. Data analyserades genom genom SPSS.	Visade att de äldre sjuksköterskorna med mer erfarenhet hade en mer positiv inställning. I allmänt varierade attityderna mellan personalen. Generellt bland vårdpersonalen fanns sympatiska attityder till patienter med självskaadebetende.	Medel

Crawford, T; Geraghty, W; Street, K. & Simonoff, E. United kingdom 2003	Staff knowledge and attitudes towards deliberate self- harm in adolescents	I denna studie undersöktes kunskaper, attityder och utbildningsbehov hos unga patienter med självska debeten de bland vårdpersonal som arbetar inom området.	Kvantitativ och kvantitativ studie. Frågeformulär, 126 svarade.	Forskarna utvecklade ett frågeformulär. Data samlades in och analyserades med hjälp av faktoranalys.	Kunskapsnivån låg generellt på 60 %. En tredjedel av vårdpersonalen kände inte till att denna patientgrupp hade ökad risk för självmord. Allmänt en positiv inställning till patientgruppen.	Hög
Anderson M; Standen P & Noon J United Kingdom 2003	Nurses' and doctors' perceptions of young people who engage in suicidal behavior.	Denna studie presenterar sjuksköterskor och läkares uppfattningar om ungdomar som har självmordstankar och självska debeteende.	Kvantitativa metoder.	Semi-strukturerad studie. Strukturerat frågeformulär användes som utvecklades av Domino (1996).	Fanns frustration i arbetet med dessa patienter. Belyser hinder i mötet mellan patienter och vårdpersonal. Interaktionen mellan dessa parter behöver i vissa fall utveckla kommunikationen till det bättre.	Medel
Commons Treloar A; Lewis A. Australia (2008)	Professionals attitudes towards deliberate self- harm in patients with borderline personality disorder	Syftet med studien var att utvärdera attityder om psykisk hälsa och akutmedicin för patienter med diagnosen borderline.	Kvantitativ ansats. Frågeformulär användes. 140 vårdpersonal svarade på enkäterna.	Statistisk analys utövades med hjälp av SPSS modellen. Ett bedömningsverktyg för att kvantifiera attityder nivåer för att samla in demografisk information och bedöma attityder hos 140 vårdpersonal.	Visade signifikanta skillnader mellan vårdpersonal på olika inrättningar som arbetade med patienter med personlighetsstörningar och självdestruktivt beteende.	Medel

Slaven J & Kisely S Australia 2002	Staff perception of care of deliberate self-harm patients in rural Western Australia	Studien utforskar synpunkter från hälso-och sjukvårdspersonal om hinder för en effektiv hantering av avsiktlig självskada och hur dessa hinder skulle kunna behandlas.	Det är en kvalitativ innehållsanalys.	Semi-strukturerade intervjuer spelades in och transkriberades.	Bättre kommunikation mellan tjänsterna, mer stöd för sjuksköterskor i frågan om självmordsbeteende.	Medel
Mc Laughlin Nord Irland (1994)	Casualty nurses' attitudes to attempted suicide	Syftet var att undersöka sjuksköterskors attityder gentemot patienter som försökt begå självmord.	Frågeformulär användes. 142 sjuksköterskor från 11 sjukhus som svarade.	Data analyseras med hjälp av Bergmans dataanalys, SPSSX statistiska modell. Han analys bestod av chi-test.	Det fanns signifikanta skillnader mellan de olika sjuksköterskorna och deras attityder pga. av deras ålder samt på deras arbetserfarenhet.	Noggrann metodbeskrivning i arbetet därför hög validitet.
Patterson; Whittington & Bogg 2007 Storbritannien	Measuring nurse attitudes towards deliberate self-harm: the Self-Harm Antipathy Scale	Syftet är att utveckla ett instrument, för att då bedöma sjuksköterskors attityder gentemot patienter med självskadebeteende.	Kvantitativ asats med frågeformulär.	Beskrivande statistik användes. Analyserad olika instrument för att hitta rätt bedömning med hög validitet och realitet.	Resultatet visade att en del sjuksköterskor hade sympati för sina patienter med självskadebeteende, inga större skillnader mellan grupperna.	Hög